

ชื่อวิทยานิพนธ์ : การศึกษาแนวคิดทางการเมืองในพุทธปรัชญาเถรวาท

ผู้วิจัย : พระสมชัย รตนาภาณ (พงษ์กิ่ง)

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาปรัชญา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: พระครูสังวรวิริรักษ์ พธ.บ., M.A., Ph.D. (Buddhist Study)

: พระยุพธนา อธิจิตฺโต พธ.บ., M.A., Ph.D. (Philosophy)

: ผศ.ดร. สุรพงษ์ คงสัตย์ ป.ธ.๔, พธ.บ., M.A., ปร.ด. (วัฒนธรรมศาสตร์)

วันสำเร็จการศึกษา : ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๖

บทคัดย่อ

การศึกษาแนวคิดทางการเมืองในพุทธปรัชญาเถรวาท มีวัตถุประสงค์ ๓ ประการคือ (๑) เพื่อศึกษาแนวคิดทางการเมืองในพุทธปรัชญาเถรวาท (๒) เพื่อศึกษาแนวคิดทางการเมืองของไทยปัจจุบัน (๓) เพื่อวิเคราะห์แนวคิดทางการเมืองในพุทธปรัชญาเถรวาทเพื่อส่งเสริมการปกครองของไทยปัจจุบัน

ผลการวิจัยพบว่า แนวคิดทางการเมืองในพุทธปรัชญาเถรวาท หมายถึง หลักการหรือกระบวนการหรือปรัชญาการปกครองทางพุทธปรัชญาเถรวาท ที่นำมาส่งเสริมการปกครองของไทยเพื่อทำให้เกิดความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองและทำให้เกิดสันติในกลุ่มคน ตลอดจนทั้งวิธีการอันเป็นอุดมการณ์การบริหารจัดการด้านการปกครอง ซึ่งเกิดจากแนวร่วมของประชาชนโดยมีหลักกรรมทางพระพุทธศาสนาผสมผสานเพื่อเกิดความยุติธรรมภายในสังคม แนวคิดทางการเมืองในพุทธปรัชญาเถรวาท เป็นแนวทางแห่งทางสายกลาง ไม่อยู่ในระบบโลกาธิปไตย และอัตตาธิปไตย ซึ่งอยู่เหนือทั้งสองระบบนี้ เรียกว่ามนุษยนิยมธรรมาธิปไตย จะปกครองบริหารบ้านเมืองโดยระบอบใดก็ตามถ้าประกอบด้วยธรรม ระบอบการปกครองนั้นถือว่าถูกต้องเพราะเกิดประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่นอย่างเป็นธรรม

แนวคิดทางการเมืองของไทยปัจจุบัน หมายถึง ประเทศไทยมีรูปแบบรัฐเป็นราชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญ และใช้การปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา หรือที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเรียกรวมกันว่าระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน คือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นฉบับที่ ๑๘ ส่วนปัญหาที่มีความขัดแย้งในปัจจุบันนี้ สืบเนื่องจากการรัฐประหารเมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๙ เพราะเห็นว่ารัฐบาลมีการทุจริตอย่างมากในการบริหารประเทศ มีการแทรกแซงองค์กรต่างๆ เป็นเผด็จการในระบอบรัฐสภา หมิ่นเหม่ต่อความมั่นคงของสถาบันพระมหากษัตริย์

การวิเคราะห์แนวคิดทางการเมืองในพุทธปรัชญาเถรวาทเพื่อส่งเสริมการปกครองของไทยปัจจุบัน หมายถึง การเสนอแนะแนวคิด นำระบบการปกครองแบบธรรมาธิปไตยมาเสริมสร้างประยุกต์ใช้ในการปกครองของไทย ซึ่งเป็นการยึดหลักการเหตุผล แห่งความถูกต้อง และความดีงาม ความเป็นระเบียบ ตามกฎเกณฑ์กติกาที่ชอบธรรม แห่งหลักการทางการเมือง และการบริหารปกครองบ้านเมืองเพื่อความสงบสันติ และมีหลักธรรมที่ส่งเสริมการเมืองการปกครอง คือ ทศพิธราชธรรม ๑๐ ราชสังคหวัตถุ ๔ จักรวรรดิวัตร ๑๒ อปทานิยธรรม ๗ สัมปยุตธรรม ๗ พรหมวิหาร ๔ อคติ ๔ รวมกระทั่งพระมหากษัตริย์ ผู้หลักผู้ใหญ่ในบ้านเมือง ผู้ปกครอง ผู้นำประเทศ ผู้บริหารและหัวหน้าองค์กรทั้งหลาย ควรศึกษาแนวทางการนำหลักธรรมทางพุทธปรัชญาเถรวาทไปปรับใช้และส่งเสริมเข้ากับการเมืองการปกครองการบริหารประเทศและประชาชน เพื่อให้เกิดความสันติสุขของคนในชาติและความสามัคคี ดังที่หลวงพ่อกุฑมัทธ กุลวาท ธรรมะกับการเมือง เป็นสิ่งที่แยกกันไม่ได้ เพราะธรรมะเป็นของพุทธบริษัทโดยตรง ถ้าการเมืองยังเกี่ยวกับธรรมะการเมืองก็ต้องเกี่ยวกับพุทธบริษัทมากเท่านั้น ธรรมะกับการเมืองเป็นสิ่งที่แยกกันไม่ได้ แยกกันเมื่อไร การเมืองก็กลายเป็นเรื่องการทำลายประเทศและโลกขึ้นมาทันที